

Särskild sammanställning enligt 6 kap. 16§ miljöbalken

Särskild sammanställning

I miljöbalken 6 kap 16 § står att ”I ett beslut att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning eller i en särskild handling i anslutning till beslutet ska det finnas en redovisning av

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet
2. hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
3. skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts, och
4. vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.”

Översiktsplanen är en sådan plan som omfattas av strategisk miljöbedömning. En miljökonsekvensbedömning har tagits fram men hjälp av konsulter i arbetet med översiktsplanen för Sollentuna kommun, Sollentuna 2040.

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen

Miljö- och hållbarhetsaspekterna har varit i fokus under hela processen med att ta fram översiktsplaneförslaget och finns med i alla dess delar. Huvudfokus för översiktsplanen är att den ska bidra till en hållbar utveckling i Sollentuna.

Utöver de mål som har formulerats för att främja en hållbar utveckling har planen efter samrådet kompletterats med beskrivning av Sollentunas utmaningar. Detta gjordes i processen med att ta fram miljökonsekvensbeskrivningen för att ytterligare belysa vilka frågor kommunen behöver arbeta med för att uppnå en hållbar utveckling.

Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Det togs fram en miljökonsekvensbeskrivning till samrådshandlingen som tillsammans med inkomna synpunkter låg till grund för revideringar till granskningshandlingen. En ny miljökonsekvensbeskrivning togs fram till granskningshandlingen. Det var en process med täta avstämningar mellan konsulterna som gjorde miljökonsekvensbeskrivningen och tjänstepersoner som arbetade med översiktsplanen. Miljökonsekvensbeskrivningen bidrog också till diskussioner internt på kommunen mellan olika avdelningar om miljöfrågor vilket resulterade i att vissa beskrivningar och ställningstaganden gällande miljöaspekter förtydligades. Till exempel utvecklades kapitlet om luftkvalitet.

Det inkom ett antal synpunkter under samråd och granskning som handlade om miljöaspekter. Dessa synpunkter och nya underlag som togs fram medan översiktsplaneprocessen pågick bidrog till att planen utvecklades mycket gällande grönstruktur och vatten. Efter samrådet antogs plan för urban grönstruktur och vattenplan vilket låg till grund för revideringar av dessa kapitel.

Skälen för att planen har antagits istället för de alternativ som övervägts

Den tidigare översiktsplanen antogs 2012. Sedan dess den beräknade befolkningsökningen skrivits upp. Effekterna av klimatförändringarna har blivit tydligare och kraven på hur dessa ska hanteras har ökat. Nya underlag har tagits fram som påverkar ställningstaganden och riktlinjer i översiktsplanen. Dessa faktorer talade för att ta fram en ny plan istället för att aktualitetsförklara den gamla.

Även bedömningarna i miljökonsekvensbeskrivningen bekräftar att den nya planen har bättre förutsättningar att bidra till en hållbar utveckling i kommunen.

I miljökonsekvensbeskrivningen görs en bedömning av planen utifrån ett nollalternativ. Nollalternativet är att ingen ny plan tas fram, den gällande översiktsplanen från 2012 gäller fortsatt och utvecklingen sker enligt den.

I miljökonsekvensbedömningen bedöms att den nya planens övergripande strategier pekar ut möjligheten att utveckla hållbarheten utifrån kommunens unika läge. Genom att i huvudsak utveckla ny, attraktiv bebyggelse i de befintliga stationssamhällena, och samtidigt knyta samman dessa med urbana stråk, ges möjligheter att utveckla bl.a. miljöanpassade transporter, ett aktivt näringsliv och flera sociala kvaliteter. Med förslaget kommer fler bostäder och verksamheter att införlivas i redan byggda, delvis täta, områden, vilket leder till konflikter med bl.a. miljökvalitet, dagvattenhantering, risker kring klimatförändringar, utrymme för ekosystemtjänster och utrymme för barn. Konflikterna belyses i översiktsplanen, som på olika sätt anger riktlinjer för hur dessa ska hanteras. När det gäller hantering av miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten, samt planer för att utveckla god kollektivtrafik till Väsjön, finns särskilt stora utmaningar i arbetet med att genomföra planens riktlinjer. Många av såväl utgångspunkterna och riktlinjerna skiljer sig inte nämnvärt åt mellan nollalternativet och det nya planförslaget. I huvudsak skiljer sig nollalternativet från huvudalternativet inom följande områden:

- Prioriteringen av hållbara trafikslag är tydligare i planförslaget än i den tidigare översiktsplanen.
- Den tidigare översiktsplanen har inte lika tydlig prioritering av utveckling lokaliserad till stationssamhällena och -lägena.
- Den tidigare översiktsplanen är mindre ambitiös i sitt genomförande av åtgärder och insatser för att koppla samman områden och stadsdelar.
- Befolkningsökningen och exploateringens omfattning bedöms bli större i planförslaget jämfört med nollalternativet.

Kort sammanfattat bedöms planförslaget att i stort sett att medföra samma negativa konsekvenser som nollalternativet, det vill säga bland annat fler människor som bor i områden där frågor kring risk och hälsa behöver hanteras, risk för negativ påverkan på vattenkvalitet och risk för bristande klimatanpassning. Förslaget har dock bättre möjligheter än nollalternativet att åstadkomma positiva konsekvenser i form av miljöanpassade transporter, sociala kvaliteter, attraktivitet för näringslivet, klimatanpassning, god vattenhantering, tillgänglighet till rekreationsområden och bevarande av biologisk mångfald.

Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Miljökonsekvensbeskrivningen pekar på att förtätning leder till konflikter med bl.a. miljökvalitet, dagvattenhantering, risker kring klimatförändringar, utrymme för ekosystemtjänster och utrymme för barn. Särskilt utmanande bedöms hantering av miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten, samt planer för att utveckla god kollektivtrafik till Väsjön vara. Alla dessa frågor kommer arbetas vidare med i den kontinuerliga översiktsplaneringen och i efterföljande detaljplanering. Vissa frågor finns det redan uppdrag för som hantering av risker kopplade till skyfall och översvämningar orsakade av klimatförändringar. Andra finns med i planeringen, som att hitta lämpliga platser för dagvattendammar och fördjupade sociotopkarteringar för stadsutvecklingsområden. En vattenplan antogs 2020 vars syfte är att förbättra kvaliteten i ytvatten och att skydda grundvattenförekomster. En åtgärdsvalsstudie för Väsjön och en följande avsiktsförklaring avseende genomförande av åtgärder och utredningar har tagits fram. Syftet är att främja hållbart resande, åtgärderna har en tidshorisont fram till 2040.

Senast efter att halva mandatperioden har passerat kommer även en planeringsstrategi att antas av kommunfullmäktige där det kontinuerliga översiktsarbetet och fördjupningsuppdragen kommer redovisas.